

rolnicze abc

Ważne targi na początek roku

Rolnicy zaczną sezon w Ostródzie

Barbara Chadaj-Lamcho
b.chadaj@gazetaolsztynska.pl

Rok temu padł rekord. Mazurskie Agro Show w Ostródzie odwiedziło 40 tysięcy gości. W tym roku może być jeszcze lepiej, bo organizatorzy zaprosili czołowych wystawców z Polski i zagranicy. Każdy rolnik powinien tu zajrzeć.

Dlaczego warto? Bo na wystawie organizowanej przez Polską Izbę Maszyn i Urzędzeń Rolniczych w obiektach Expo Mazury w Ostródzie można obejrzeć to, co w rolnictwie najnowocześniejsze. A ponieważ formuła wystawy sprawdziła się podczas poprzednich edycji, teraz oferta będzie jeszcze bogatsza. Rok temu wystawców było 150, na tegorocznej pojawi się ich jeszcze więcej.

Po dwóch latach obecności w Ostródzie możemy powiedzieć, że wystawa ma już swoją renomę, jest znana i oczekiwana w regionie — mówi Hubert Seliwiak z Polskiej Izby Gospodarczej Maszyn i Urzędzeń Rolniczych. — Zatem w tym roku bazować będziemy na sprawdzonych w poprzednich latach rozwiązaniach.

Będą największy dystrybutorzy

Mazurskie Agro Show odbędzie się już po raz trzeci w nowoczesnym kompleksie wystawienniczym Expo Mazury w Ostródzie. To jedno z najnowocześniejszych centrów targowych w tej części Europy i zarazem doskonale miejsce prezentacji dla producentów i dystrybutorów maszyn, firm nasiennych, przedsiębiorstw nawozowych, prasy branżowej, or-

Drugą edycję imprezy, która odbyła się 13-14 lutego 2016 roku w Expo Mazury w Ostródzie, odwiedziło ponad 40 tys. zwiedzających Fot. Anna Uranowska

ganizacji rolniczych oraz innych podmiotów i instytucji związanych z rolnictwem. Zima tu niestraszna, bo wystawa odbywa się pod dachem, a lutowy termin to przysłowiowy strzał w dziesiątkę, bo rolnicy mają jeszcze czas, by się przygotować do sezonu.

W lutym, przededniu kolejnego sezonu, zostanie tu zaprezentowana najnowsza oferta czołowych marek z branży maszyn i urządzeń rolniczych. Na wystawie obecni będą największy dystrybutorzy z regionu, którzy zaprezentują krajowe i zagraniczne marki maszyn i urządzeń. — Na wystawie znajdzie się wiele ofert dedykowanych rolnikom, ale największą atrakcją będą na pewno ekspozycje maszyn, których na wystawie jak zwykle nie zabraknie — dodaje Hubert Seliwiak. — Zaprezentują się wszystkie czołowe marki. Obecni będą wszyscy liczący się dystrybutorzy w regionie.

Zobaczyć nowe rozwiązania

W opinii odwiedzających poprzednie edycje, wystawa stała się profesjonalną platformą prezentacji maszyn i urządzeń dla rolnictwa, a jednocześnie impulsem do rozwoju tego sektora gospodarki poprzez wskazanie nowych rozwiązań. Swoją fachową wiedzę mógł poszerzyć każdy, kto był zainteresowany aktualnym stanem i kierunkiem rozwoju techniki rolniczej.

Rolnicy natomiast mieli doskonałą okazję do pogłębienia swojej wiedzy branżowej, poprzez uczestnictwo w specjalnie dla nich przygotowanych seminariach i wykładach. Podobnie będzie w tym roku.

Wystawa Mazurskie Agro Show objęta została patronatem honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a patronat medialny sprawować będzie TVP1. Wstęp na wystawę, parkingi oraz katalogi wystawy będą bezpłatne. Zapraszamy do Ostródy w dniach: 11-12 lutego 2017 roku.

REKLAMA

MAZURSKIE
AGRO SHOW
Ostróda

11-12
LUTEGO
OSTRÓDA 2017

Expo Mazury
ul. Grunwaldzka 55
Ostróda

Sobota 9⁰⁰-17⁰⁰
Niedziela 9⁰⁰-17⁰⁰

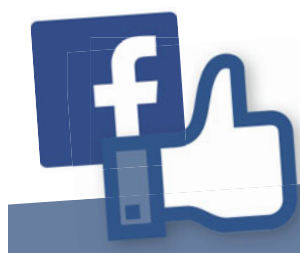
MAZURSKIE
AGRO
SHOW
2017

> Wstęp wolny

> Darmowy katalog wystawy

> Dofinansowanie przyjazdów grupowych

REKLAMA

Polub rolnicze abc
na Facebooku

WWW.AGROSHOW.PL

Patronat
medialny

Patronat
honorowy

Organizator

POLSKA IZBA GOSPODARCZA
MASZYN I URZĘDZEŃ ROLNICZYCH

Polska Izba Gospodarcza Maszyn i Urzędzeń Rolniczych
ul. Poznańska 118, 87-100 Toruń,
tel. 56/ 651 47 40, fax 56/ 651 47 44, biuro@pigmiur.pl

Podatek VAT w rolnictwie

Fot. Beata Szymańska

Podatek od towarów i usług powszechnie nazywany podatkiem VAT w całości przekazywany jest do budżetu państwa i stanowi najważniejsze źródło finansowania budżetu. Szczegółowe zasady funkcjonowania tego podatku określa ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r.

Podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą. Działalność gospodarczą obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, w tym podmiotów pozyskujących zasoby naturalne oraz rolników, a także działalność osób wykonujących wolne zawody.

Zanim rolnik zdecyduje się zmienić sposób rozliczania podatku VAT z ryczałtowego na zasady ogólne powinien przeanalizować wszystkie wpływy i wydatki gospodarstwa rolnego za ostatni rok. Ze względu na specyficzną sytuację w rolnictwie („praca pod chmurką”), dla lepszego obrazu sytuacji gospodarstwa, najlepiej byłoby przeanalizować sytuację gospodarstwa za minimum 2 lata. Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego posiada kalkulator do dokonania symulacji przejścia na rozliczanie VAT-u z ryczałtu na zasady ogólne.

Aby stać się czynnym podatnikiem podatku od towarów i usług należy złożyć druk rejestracyjny tzw. VAT-R, w odpowiednim w zależności od adresu zamieszkania rolnika Urzędzie Skarbowym. Rezygnacja z rozliczania się z podatku VAT może nastąpić nie wcześniej niż po 3 latach, jednak są pewne odstępstwa.

Obowiązek podatkowy powstaje z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi. Rolnicy mają do wyboru rozliczenie z podatku VAT miesięczne oraz kwartalne.

Sposób rozliczenia należy zadeklarować podczas rejestracji do VAT. Deklaracje miesięczne VAT-7 lub kwartalne VAT-7K należy złożyć w Urzędzie Skarbowym do 25 dnia następującego po okresie rozliczeniowym. Stawki podatku VAT, które przysługują rolnikowi do odliczenia są bardzo zróżnicowane: od 5 do 23 proc. Zyski z przejścia na zasady ogólne są większe u rolników, którzy prężnie działają w swoich gospodarstwach, tzn. ciągle je rozwijają. Największe zwroty podatku VAT rolnicy osiągają od inwestycji. Niezależnie czy zakupują sprzęt, maszyny czy budują lub remontują budynki w swoim gospodarstwie rolnym, mogą odliczyć 23 proc. od kwoty zakupu. Duże zwroty podatku VAT poza inwestycjami rolnicy osiągają od zakupu paliwa rolniczego oraz części, remontów i serwisu maszyn. Rolnicy utrzymujący ciągle swoje maszyny w bardzo dobrym stanie technicznym i intensywnie je eksploatujący, mogą zyskać na przejściu na VAT.

Ponadto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 rolnicy korzystający z działań inwestycyjnych, jeżeli będą czynnymi podatnikami VAT, będą mogli go odzyskać. Zwrot dotacji w przypadku działań inwestycyjnych obejmuje jedynie koszty netto, czyli VAT nie jest kosztem kwalifikowalnym. W momencie posiadania statutu rolnika ryczałtowego właściciel gospodarstwa ponosi koszt podatku VAT we własnym zakresie.

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie w swoich usługach posiada usługę rozliczania podatku VAT w gospodarstwie rolnym. Wszelkich informacji można zasięgnąć pod nr. tel. (89) 535 76 84 w. 50 lub 43.

mgr inż. Małgorzata Gąska,
WMODR z siedzibą w Olsztynie

Ptasia grypa wróciła i straszy

Wykryto już 30 ognisk tej choroby. Inspekcja weterynaryjna apeluje, by w nawet najmniejszych hodowlach stosować zasady bioasekuracji.

Ptasia grypa wystąpiła dotąd w Polsce dwa razy. Na przełomie 2005 i 2006 roku wykryto ją w kilku ogniskach, m.in. w Toruniu, Bydgoszczy, Świnoujściu oraz w woj. lubuskim. Ale wówczas jedynie u dzikich ptaków.

Natomiast w grudniu 2007 r. pojawiła się w 10 ogniskach u drobiu domowego w województwach: mazowieckim (w powiatach plockim i żuromińskim) oraz warmińsko-mazurskim (w powiatach lidzbarskim, elbląskim i ostródzkim). Wówczas zlikwidowano w sumie 939 tys. ptaków oraz ponad 3 mln 950 tys. jaj.

Ognisko za ogniskiem

Na początku listopada ub.r. wykryto ją u dzikich kaczek na Jeziorze Dąbie w okolicach Szczecina. A 4 listopada Państwowy Instytut Weterynarii w Puławach potwierdził wirusa H5N8 u gęsi na fermie w Deszczynie (woj. lubuskie). Ognisko zostało bezzwłocznie zlikwidowane, a ptaki

zutylizowane i wyznaczono obszar zapowietrzony wokół ogniska choroby.

Kolejne dni przynosiły następne komunikaty inspekcji weterynaryjnej o wykrytych ogniskach choroby u drobiu. W sumie (według stanu na 15 stycznia) tych ognisk było 30 w województwach: lubuskim, małopolskim, dolnośląskim, opolskim, podkarpackim i świętokrzyskim — zarówno w dużych hodowlach, jak i w domowych hodowlach liczących np. 20 sztuk drobiu.

Stada trzeba było wybić i przekazać do zakładów utylizacyjnych. A te gospodarstwa oraz sąsiednie zostały wzięte pod szczególny nadzór.

Bioasekuracja ponad wszystko

Służby weterynaryjne przestrzegają, by hodowcy drobiu, bez względu na wielkość stada (nawet jeśli to tylko kilka kur w chowie przydomowym) ściśle przestrzegali zasad bioasekuracji. Przede wszystkim trzymali zwierzęta w zamknięciu, a pasze — pod kontrolą.

W życie weszło Rozporządzenie ministra rolnictwa w sprawie zarządzenia środków związanych z zagrożeniem wystąpienia wysoce zjadliwej

grypy ptaków. Nakazuje ono osobom z obsługi hodowli drobiu dbać o higienę i zakładać odzież i obuwie ochronne przeznaczone wyłącznie do pracy w budynkach inwentarskich oraz wykładać maty dezynfekcyjne. Pożądane jest oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi.

A także dokonywanie codziennego przeglądu stad drobiu wraz z prowadzeniem dokumentacji zawierającej szczegółowości informacji na temat liczby padłych ptaków, spadku pobierania paszy czy nieśności. To mogą być sygnały wystąpienia wirusa.

Inspektorzy weterynaryjni prowadzą i będą prowadzić kontrole przestrzegania zasad bioasekuracji. Za uchybienia grożą kary, które mogą jednorazowo wynosić nawet 8 tys. zł.

Wspomniane rozporządzenie wprowadziło też zakaz organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów z udziałem żywych kur, kaczek, gęsi, indyków, przepiórek, perlic, strusi oraz innych bezgrzebieniowców, gołębi, bażantów i kuropatw, z wyłączeniem lotów treningowych lub konkursowych gołębi (chyba że na takie wydarzenia pozwoli powiatowy lekarz weterynarii).

Poza tym zakazane jest również „przechowywanie i prezentacja w celu sprzedaży, oferowanie do sprzedaży, dostarczanie oraz każda inna forma zbycia wymienionych wyżej gatunków na targowiskach”.

Eksport ucierpi, Rosja mówi „stop”

Niestety, pojawienie się na powrót ptasiej grypy w Polsce hodowców drobiu prawdopodobnie uderzy po kieszeniach. Według ekspertów, jeżeli chodzi o obszar Unii Europejskiej, to eksport jest niezagrożony (zabroniony jest jednak eksport z województw, gdzie wirus wystąpił).

Ale spore problemy mogą wystąpić w przypadku krajów pozaunijnych. Wykluczony może być na jakiś czas eksport np. do Azji. Poza tym Rosyjska Federalna Służba Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnego wprowadziła od końca grudnia zakaz eksportu produkcji drobiowej z województw podkarpackiego i małopolskiego. Już wcześniej obowiązywał on na drób z woj. lubuskiego.

Z problemem wirusa ptasiej grypy zmagają się również: Węgry, Niemcy, Austria, Dania, Szwecja, Holandia, Francja, Czechy, Chorwacja. **dk**

REKLAMA

DUŃSKIE SYSTEMY UDOJOWE
Zainwestuj w najwyższy poziom techniki

SAC

Oferta dla gospodarstw i farm mlecznych

- Roboty udojowe • Hale udojowe • Wozy paszowe
- Schładzarki mleka • Dojarki przewodowe
- Agregaty prądotwórcze • Serwis i atestacja dojarek

SAC – Centrum, 09-110 Sochocin, ul Słoneczna 6
Tel. 23 661 81 91, 694 692 693, 608 204 287

praca

Autoryzowany dealer firmy New Holland
PHU Perkoz Sp. z o.o.

zatrudni pracowników na stanowiskach:

1. Przedstawiciel handlowy sprzedaży maszyn
2. Sprzedawca części zamiennych
3. Mechanik maszyn rolniczych
4. Pracownik administracji

Zapewniamy:

- pracę w stabilnej, rozwijającej się firmie
- atrakcyjny system wynagrodzenia
- możliwość rozwoju zawodowego
- ciekawą pracę w miłej atmosferze
- samochód służbowy, telefon, laptop

Praca w miejscowościach **Lidzbark Warmiński**
oraz **Lichtajny k. Ostródy**

Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie CV
i listu motywacyjnego na e-mail: **info@perkoz.com.pl**

10917otbr-b -P

REKLAMA

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn
tel./fax 89 535 76 84, 89 526 44 39

e-mail: sekretariat@w-modr.pl, www.w-modr.pl

Oddział w Olecku

ul. Kolejowa 31, 19-400 Olecko
tel./fax 87 520 30 31, 87 520 30 32
e-mail: olecko.sekretariat@w-modr.pl

6417otbr-A -N

13617otbr-a-M

11617otbr-a-M

Żaladunek, przerzut, szczepienia DROBIU
indyki, indyczki, kurczaki, gęsi

tel. 798-938-677, 512-342-754 sabina.wojcik@onet.pl

Ostróda. Targi Zagroda

Znów będzie się działo

Targi Zagroda, to nie tylko medalowe zwierzęta, konferencje naukowe i wykłady na temat hodowli i związanych z nią problemów. To także dobra zabawa dla uczestników i gości imprezy! Zapraszamy w lutym do centrum Expo Mazury w Ostródzie.

W dniach 11 i 12 lutego b.r. w Centrum Konferencyjno-Targowym Expo Mazury w Ostródzie odbędą się Targi Hodowlane Zagroda. Podczas targów zorganizowana zostanie Warmińsko-Mazurska Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Towarzyszyć temu będzie wystawa Mazurskie Agro Show. Wydarzenia współgłgają ze sobą i dają możliwość, w jednym miejscu i w jednym czasie, spotkania producentów sprzętu rolniczego, poznania najnowszych rozwiązań w branży, wymiany doświadczeń i wiedzy oraz nawiązania nowych kontaktów.

W tym roku organizatorzy przygotowali dwie konferencje. Pierwsza poświęcona będzie tematyce hodowli bydła,

Podczas zeszłorocznych Targów Zagroda rolnicy mogli zadawać pytania ministrowi rolnictwa Fot. Anna Uranowska

druga poruszać będzie aktualne problemy hodowli drobiu. Obie konferencje zwińczą panele dyskusyjne.

Na koniec Targów organizatorzy przygotowali trochę rozrywki — odbędą się pokazy w siłowaniu na ręce. To sport, o którym każdy pewnie nie raz słyszał i miał okazję w nim uczestniczyć. Jest popularny od wieków na całym świecie, głównie dzięki swojej prostocie. Siłowanie na rękę stało się w latach

60-siątych sportem profesjonalnym dzięki organizacji wielu prestiżowych turniejów w Las Vegas. W 1962 roku w Kalifornii odbyły się pierwsze międzynarodowe zawody.

Na scenie Targów Hodowlanych Zagroda odbędzie się otwarty turniej w siłowaniu na ręce. Zapisy do udziału prowadzone będą na scenie Targów Hodowlanych Zagroda, a na zakończenie odbędą się walki pokazowe w wykonaniu mistrzów.

bcl

SKRÓTEM

ARR. REDUKCJA DOSTAW MLEKA ZA X, XI, XII'16

Agencja Rynku Rolnego przypomina, że do 14 lutego 2017 można składać wnioski o płatność za redukcję dostaw mleka za I okres ograniczenia — październik, listopad, grudzień 2016 r.

O przyznanie pomocy na redukcję dostaw mogli ubiegać się producenci, którzy w lipcu 2016 r. dostarczali mleko do podmiotów skupujących oraz w jednym z wyznaczonych trzymiesięcznych okresów, ograniczyli dostawę mleka w stosunku do analogicznego trzymiesięcznego okresu poprzedniego roku kalendarzowego, tzw. okresu referencyjnego. Wnioski można składać osobiście do 14 lutego br. do Oddziału Terenowego ARR właściwego dla miejsca zamieszkania producenta mleka lub przesłać pocztą. W przypadku wysyłki listownej decyduje data wpływu wniosku do OT ARR.

ARR. DOPLATY DO MATERIAŁU SIEWNEGO

Każdy producent rolny, który uprawia rośliny objęte dopłatami na powierzchni min. 1 ha, a wskazana działka rolna jest w jego posiadaniu, może ubiegać się o dopłaty do zakupu materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. Dopłata dotyczy materiału siewnego tylko odmian zarejestrowanych: zbóż, roślin strączkowych, ziemniaków, mieszanek zbożowych oraz roślin pastewnych sporządzonych wyłącznie z kwalifikowanego materiału siewnego zbóż i roślin strączkowych. Dopłatami nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon. Wnioski dotyczące roślin już zasianych lub zasadzonych można składać od 15 stycznia do 25 czerwca 2017 do Oddziału Terenowego ARR właściwego dla miejsca zamieszkania lub siedziby producenta rolnego, natomiast materiał siewny objęty dopłatami należy zakupić w okresie od 15 lipca 2016 r. do

15 czerwca 2017 r. Uwaga obowiązuje nowy wzór wniosku. Więcej informacji o normach wysiewu, od kogo kupić materiał siewny, jakie dokumenty przygotować i formalności spełnić można uzyskać w Oddziałach Terenowych ARR lub na stronie www.arr.gov.pl

au

REKLAMA

expo
MAZURY

ZAGRODA
targi hodowlane

ORAZ

WARMIŃSKO-MAZURSKA
WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANYCH

EXPO MAZURY, OSTRÓDA
www.ZAGRODAEXPO.PL

REKLAMA

Specjalny rabat

dla rolników

Upust do

20 000 zł

Wyprzedaż rocznika 2016.

- ☑ Wysokie upusty
- ☑ Premia za odkup
- ☑ Promocyjne finansowanie
- ☑ Ubezpieczenie w cenie 2,99% wartości samochodu
- ☑ 5 lat gwarancji bez limitu kilometrów

Wybierz model z nowoczesnej gamy Hyundai, zyskaj upust i dodatkowy pakiet korzyści.

Zapraszamy do salonu.

Hyundai Daszuta

Olsztyn – Jaroty, ul. Boenigka 34c
tel./fax 89 541-84-66, hyundai@daszuta.pl
www.daszuta.hyundai.pl

Promocje: upust, finansowanie, ubezpieczenie samochodu oraz premia do ceny odkupu używanego samochodu przy zakupie nowego samochodu marki Hyundai, modeli i10, i20, ix20, i30, Elantra, i40, Tucson, Santa Fe z roku produkcji 2016 obowiązują do odwołania lub wyczerpania zapasów. Maksymalny upust 20 000 zł dotyczy modelu Santa Fe 2016 2.0 CRDi 185 KM, 6AT. Prezentowana oferta nie łączy się z ofertą dla wybranych grup zawodowych oraz z ofertą dla firm, ale nie wyłącza innych promocji dealera. Propozycja nie jest ofertą w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego. Pakiet ubezpieczeń obejmuje ubezpieczenie OC, AC, NNW, Assistance w wysokości 2,99% ceny pojazdu i dotyczy wyłącznie okresu pierwszego roku po kupnie samochodu. Szczegóły oferty i programu gwarancyjnego, w tym wyłączeń gwarancji, dostępne są u Autoryzowanych Dealerów Hyundai. Średni poziom spalania paliwa w cyklu mieszanym dla zaprezentowanych modeli Hyundai i20, i30, Tucson, Santa Fe wynosi odpowiednio: od 3,6 do 6,7 l / 100 km (i20 5-drzwiowy), 3,8 do 6,0 l / 100 km (i30 hatchback), od 4,6 do 7,6 l / 100 km (Tucson), od 5,7 do 6,7 l / 100 km (Santa Fe), średnia emisja CO₂ wynosi od 94 do 155 g/km (i20 5-drzwiowy), od 99 do 138 g/km (i30 hatchback), od 119 do 177 g/km (Tucson), od 149 do 177 g/km (Santa Fe).

101170tbr-a-M

Gdzie nas szukać?

Anna Uranowska
redaktor naczelny,
menedżer Rolniczego ABC
tel. (89) 539 74 73
fax (89) 539 76 20
a.uranowska@rolniczeabc.pl

**Monika Kopaczek-
Radziulewicz**
redaktor www.rolniczeabc.pl,
doradca klienta
tel. 514-800-547
m.radziulewicz@rolniczeabc.pl

Następne wydanie 8 lutego 2017

19170tbs-b-T

A może warto wprowadzić rośliny strączkowe do płodozmianu?

Doskonały przedplon dla zbóż, roślin przemysłowych i okopowych

prof. dr hab. Jerzy Książek,
IUNG-PIB Puławy
dr Jolanta Bojarszczuk,
IUNG-PIB Puławy
prof. dr hab. Jerzy Szukała,
UP Poznań
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

W roku 2015 powierzchnia uprawy roślin strączkowych na nasiona łącznie z mieszankami strączkowo-zbożowymi w Polsce wyniosła 403,9 tys. ha, z czego same mieszanki to 49,5 tys. ha.

Gatunki zaliczane do grupy roślin strączkowych zajmują różnicowaną powierzchnię w poszczególnych rejonach Polski, co widać na dokładniej uwidacznia załączony rysunek.

Struktura upraw strączkowych w kraju

W 2015 roku najwięcej strączkowych uprawiano w woj. lubelskim, pomorskim i zachodniopomorskim. Natomiast najmniejszą powierzchnię poniżej 10 tys. ha strączkowe zajmowały w woj. opolskim, podkarpackim i śląski. Udział roślin strączkowych w strukturze zasiewów w omawianym roku wynosił 3,76 proc., jednocześnie zanotowano zdecydowane różnice między poszczególnymi województwami. Największy udział stanowiły strączkowe w woj. lubelskim (5,34 proc.), lubuskim (7,55 proc.), pomorskim (5,84 proc.) i zachodniopomorskim (7,62 proc.), natomiast najmniej było ich w woj. dolnośląskim (1,78 proc.), opolskim (1,45 proc.) i podkarpackim (3,04 proc.). W województ-

wie warmińsko-mazurskim udział strączkowych wyniósł 5,14 proc. a w woj. mazowieckim 2,66 proc.

Wymagania glebowe

Wymagania glebowe roślin strączkowych są zróżnicowane w zależności od gatunku, typu odmiany i kierunku użytkowania. Bobik, jadalne odmiany grochu, wyka siewna wymagają gleb żwizłych, żyznych dobrze utrzymujących wilgoć o wysokiej kulturze, zaliczanych do kompleksu pszenne-grochu, bardzo dobrego i pszenne-grochu. Soja powinna być uprawiana również na glebach tych kompleksów, ale na glebach przewilgłych, gdyż wówczas jest lepsze kiełkowanie i wschody nasion. Za właściwe do uprawy dla odmian pastewnych grochu należy uznać gleby zaliczane do kompleksu pszenne-grochu, żyznego dobrego i słabego. Łubin biały dobrze rozwija się na glebach kompleksu żyznego bardzo dobrego i dobrego, atakże na glebach lepszych, ale położonych na terenach falistych, gdzie bobik i groch bywają zawodne. Mniejsze wymagania glebowe charakteryzują łubin wąskolistny, (4 i 5 kompleks). Są one pośrednie między łubinem żółtym i białym. Natomiast łubin żółty może być umieszczany na glebach lekkich (5 — 7 kompleks), gdyż odpowiada im struktura tych gleb.

Bobik, groch, soja, wyka siewna i łubin wąskolistny wymagają gleb o odczynie

obojętnym do zasadowego, nie znoszą gleb zakwaszonych, a optymalne pH wynosi 6,5 do 7,2. Łubin żółty najlepiej rośnie na glebach o odczynie kwaśnym i słabo kwaśnym (pH – 5-6).

Miejsce w zmianowaniu

Rośliny strączkowe w zmianowaniu powinny być uprawiane po zbożach w 3 lub 4 roku po okopowych na oborniku, co wynika z ich stosunkowo małych wymagań co do przedplonu. Umieszczenie ich bezpośrednio po okopowych powoduje nadmierny rozwój wegetatywny roślin, przedłużenie dojrzwania i obniżenie plonu nasion. U roślin o wiotkich łodygach powoduje silniejsze wyleganie, co utrudnia wykonanie zbioru oraz zwiększa porażenie roślin przez choroby i szkodniki. Nie należy uprawiać tych roślin po sobie lub innych gatunkach roślin strączkowych i motylkowatych wieloletnich. Na tym samym polu mogą być uprawiane co 4 lata, (przy częstej uprawie mogą występować bakteriofagi niszczące bakterie brodawkowe), a ich udział w strukturze zasiewów nie powinien być większy niż 20-25 proc. Stanowisko po roślinach strączkowych o krótszym okresie wegetacji (groch) na glebach żwizłych może być wykorzystane pod pszenicę ozimą, a na lżejszych pod rzepak ozimy lub jęczmień ozimy. Po roślinach o dłuższym okresie (łubiny) mogą być uprawiane rośliny jare np. zboża.

Rośliny strączkowych a środowisko glebowe

W ostatnich latach znacząco zwiększył się udział zbóż w strukturze zasiewów, dlatego tak ważne jest zwiększenie udziału w zmianowaniu i zwrócenie większej uwagi na zalety tej grupy roślin. Rośliny strączkowe przerywają częste następstwo zbóż po sobie, zwiększają zawartość próchnicy (dodatni bilans materii organicznej), wzbogacając kompleks sorpcyjny gleby w składniki pokarmowe. Uprawiane w międzyplonach na zielone nawozy wnoszą do gleby około 4-8 ton suchej masy. Dzięki głębokiemu i dobrze rozwiniętemu systemowi korzeniowemu mogą pobierać z głębszych warstw gleby

znaczne ilości wapnia, fosforu i potasu oraz przemieszczać je do powierzchniowych warstw gleby, przez co składniki te stają się dostępne dla innych gatunków roślin. Wydzieliny korzeniowe łubinów uruchamiają uwstecznione związki fosforu, dzięki czemu może on być wykorzystywany przez następne gatunki zmianowania.

Wiązą symbiotyczne azot z powietrza

Dzięki symbiozie z bakteriami brodawkowymi asymilującymi wolny azot z powietrza wzbogaca glebę. Azot atmosferyczny związany w procesie symbiozy ma bardzo duże znaczenie dla rolnictwa, ponieważ jest on wykorzystywany w większym stopniu przez rośliny niż z nawozów mineralnych. Na uwagę zasługuje fakt, że rośliny strączkowe wiążą symbiotycznie znacznie więcej azotu niż odprowadzają z plonem. Ilość wiążanego N zależy od gatunku, wielkości plonu, typu odmiany i pH gleby. Wprowadzenie roślin strączkowych do płodozmianu pozwala na ograniczenie stosowania nawozów mineralnych, co ma wymiar zarówno ekologiczny, jak i ekonomiczny. Ilość biologicznie związanego azotu przez łubin żółty wynosi około 140 kg/ha-1 (ilość w 400 kg saletry amonowej) z tego z pola wynoszone z nasionami jest około 100 kg/ha-1 (73 proc.). Reszta azotu pozostaje w resztkach poźniwnych dla rośliny następnej. Łubin wąskolistny wiąże około 70 kg azotu (co odpowiadało 200 kg saletry amonowej), z tego z pola z na-

sionami wynoszone jest prawie 60 kg/ha-1 (84 proc.). Łubin żółty w tradycyjnym orkowym systemie uprawy roli wiąże mniej azotu (137 kg/ha-1), niż w uprawie uproszczonej i siewie bezpośrednim (149 i 147 kg/ha-1), natomiast w łubinie wąskolistnym zastosowanie pełnej uprawy orkowej sprzyja najbardziej asymilacji azotu. Zastosowanie orki i siewu bezpośredniego wpływa podobnie na wykorzystanie azotu przez pszenicę ozimą, natomiast uproszczenie (spłycenie) uprawy powoduje ograniczenie wykorzystania azotu (78,3 proc.). Udane zasiewy roślin strączkowych pozostawiają w resztkach poźniwnych do 25 kg fosforu i 35 kg/ha potasu w glebie dla roślin następczych.

Dobrze wpływają na strukturę gleby

Rośliny strączkowe wytwarzają znacznie większą powierzchnię liściową niż pszenica i kukurydza. Zwarty porost masy nadziemnej tych roślin silnie ocienia glebę chroniąc ją przed nadmiernym parowaniem, ubijaniem podczas obfitych opadów atmosferycznych, co dodatkowo wpływa na strukturę gleby. Korzystny wpływ następczy roślin strączkowych obserwuje się w latach o nierównomiernym rozkładzie opadów lub ich niedoborach, gdy słabe jest pobieranie wnoszonego głównie azotu mineralnego. Uprawiane w mieszankach z motylkowatymi rośliny nie-motylkowate korzystają z azotu asymilowanego przez bakterie brodawkowe, dzięki lepszemu

zaopatrzeniu wazot wyżej plonują i gromadzą więcej białka w ziarnie. Wzrastający udział bobiku w zmianowaniu sprzyja ograniczeniu zachwaszczenia pszenicy ozimej i porażeniu chorobami grzybowymi. Porażenie korzeni i pędów pszenicy ozimej oraz żyta uprawianych po grochu jest mniejsze niż po jęczmieniu i pszenicy ozimym.

Beznakładowe zwiększanie plonów

Rośliny strączkowe są doskonałym przedplonem dla zbóż, przemysłowych i okopowych. Uprawa rzepaku ozimego w pierwszym roku po strączkowych umożliwiła uzyskanie wyższych plonów nasion od 7 do 15 proc. niż po zbożu jarym (tab. 1-3). Plon pszenicy ozimej może być wyższy średnio o 16 proc. Najlepszym przedplonem dla rzepaku ozimego na dobrych glebach jest bobik, natomiast na średnich glebach wartość przedplonowa stanowiska po grochu oraz łubinie dla rzepaku jest podobna. Zmianowanie z udziałem roślin strączkowych jest najprostszą drogą do beznakładowego zwiększenia plonów roślin następczych.

Spłyciona czy pełna uprawa orkowa?

Zastosowanie uproszczonej (spłycionej) uprawy w uprawie łubinów (żółtego, wąskolistnego i białego) oraz grochu siewnego umożliwia uzyskanie podobnych lub wyższych (4-12 proc.) plonów nasion i zawartego w nich białka, niż zastosowanie pełnej uprawy

Tabela 1. Plonowanie roślin następczych na glebach dobrych (tha⁻¹)

Bobik tradycyjna	Bobik samokończąca	Łubin wąskolistny	Groch siewny	Pszenica jara
Plonowanie rzepaku ozimego w I roku po strączkowych (tha ⁻¹)				
5,3	5,0	5,0	5,1	5,6
Plonowanie pszenicy ozimej w II roku po strączkowych (tha ⁻¹)				
7,8	7,8	7,8	7,8	7,4

Tabela 2. Plonowanie roślin strączkowych i następczych na glebach średnich (tha⁻¹)

Łubin żółty	Łubin żółty	Łubin wąskolistny	Łubin wąskolistny	Łubin biały	Groch siewny	Jęczmień jary
2,23	1,93	2,25	2,42	2,83	3,46	4,14
Plonowanie rzepaku ozimego w I roku po strączkowych i jęczmieniu jarym (tha ⁻¹)						
4,1	4,2	4,0	3,9	3,9	4,0	3,8
Plonowanie pszenicy ozimej w II roku po strączkowych i jęczmieniu jarym (tha ⁻¹)						
7,7	7,9	7,7	7,7	7,6	7,4	7,3

Tabela 3. Plonowanie roślin strączkowych i następczych na glebach średnich (tha⁻¹)

Łubin żółty	Łubin wąskolistny	Łubin biały	Groch siewny	Jęczmień jary
2,0	3,0	3,5	3,5	4,3
Plonowanie pszenicy ozimej w I roku po strączkowych i jęczmieniu jarym (tha ⁻¹)				
6,2	6,1	6,0	5,9	5,2
Plonowanie rzepaku ozimego w II roku po strączkowych i jęczmieniu jarym				
3,6	3,7	3,7	3,8	4,0

REKLAMA

PRODUKUJEMY

- Mieszanki paszowe pełnoporcjowe
- Mieszanki paszowe uzupełniające
- Mieszanki witaminowo-mineralne
- Koncentraty białkowe

FERM-PASZ

Przedsiębiorstwo
Produkcji Pasz FERM - PASZ sp. j.
09-130 Baboszewo, ul. Spółdzielcza 3
tel. fax 23 661 10 13, 23 661 18 93,
e-mail biuro@fermpasz.pl

GWARANTOWANA JAKOŚĆ

DDGS, nawozy
węglne, EKOGROSZEK
Śrut, otręby, wysłodki, melasa,
lizawki dla bydła, drożdże paszowe

www.fermpasz.pl

Infolinia 800 11 90 90

Dzięki głębokiemu i dobrze rozwiniętemu systemowi korzeniowemu rośliny strączkowe mogą pobierać z głębszych warstw gleby znaczne ilości wapnia, fosforu i potasu oraz przemieszczać je do powierzchniowych warstw gleby, przez co składniki te stają się dostępne dla innych gatunków roślin Fot. Jerzy Książek

orkowej. Natomiast zastosowanie siewu bezpośredniego umożliwia uzyskanie podobnych plonów nasion łubinu żółtego jak w uprawie płuznej, a u pozostałych gatunków roślin strączkowych powoduje obniżenie plonu od 7 proc. do 17,4 proc. Największą opłacalność łubinów oraz grochu siewnego zapewnia zastosowanie uprawy uproszczonej (spłyczonej), gdyż w porównaniu do uprawy orkowej umożliwia zmniejszenie zużycie paliwa

około 35 proc. (około 20 l.ha-1), nakładu pracy o 19 proc., oraz pozwala wyprodukować najniższym kosztem 1 kg białka (od 1,80 zł — łubin biały do 2,38 zł — łubin wąskolistny).

Warunkiem dobrych efektów produkcyjnych i ekonomicznych takiej technologii uprawy jest wyposażenie gospodarstwa w dobry sprzęt do powierzchniowej uprawy roli oraz siewnik z redlicami telerzowymi z regulowaną głębokością siewu.

REKLAMA

SIARCZAN MAGNEZU

z mikroelementami

MgS 23-30 z B, Zn

NOWOŚĆ!

Do stosowania posypowego
Szybko eliminuje niedobory magnezu i siarki

- ✓ Różne formy magnezu w nawozie zapewniają jego dłuższą dostępność oraz ograniczają straty związane z wymywaniem składników pokarmowych
- ✓ Do nawożenia wszystkich roślin uprawnych.
- ✓ Wyższa koncentracja składników pokarmowych

Wydłużony okres działania

WIGOR S

SIARKA NA CAŁY SEZON WEGETACYJNY S90

- ✓ unikalny specjalistyczny nawóz zawierający siarkę w postaci elementarnej
- ✓ wysoki stopień wykorzystania siarki (w porównaniu do nawozów zawierających siarkę w postaci siarczanowej)
- ✓ systematyczny proces utleniania się siarki elementarnej do postaci siarczanowej dostępnej dla roślin

Siarka elementarna z bentonitem

Zakłady Chemiczne „Siarkopol” Tarnobrzeg sp. z o.o.
ul. Chemiczna 3, 39-400 Tarnobrzeg
tel. 15 856 58 58, fax 15 855 55 67
www.zchsiarkopol.pl

Lokalny dystrybutor: Firma BAZI B.K. Sadowski sp. j.
ul. Mierkowska 4, 11-015 Olsztynek, tel. 895 191 614, www.bazi.pl

REKLAMA

4717otbr-a-L

PRODUCENT MASZYN ROLNICZYCH

AGROMAX
eu

OFERUJE: • BECZKOWOZY ASENIZACYJNE

- APLIKATORY DO BECZKOWOZÓW
- WYCIĄGI OBORNIKA I STANOWISKA DLA BYDŁA • OWIJARKI BEL
- ROZSIEWACZE NAWOZÓW • ŁADOWACZE CZOŁOWE
- AGREGATY TALERZOWE

SPECJALIZUJEMY SIĘ TAKŻE W SPRZEDAŻY AGREGATÓW PRĄDOTWÓRCZYCH HISZPAŃSKIEJ FIRMY HIMOINSA,

które służą jako rezerwowe lub stałe źródło zasilania na takich obiektach jak: fermy drobiu, fermy trzody chlewnej, szpitale, supermarkety.

Zachęcamy do zapoznania się z naszą ofertą

AGRO-MAX Pstrągowski, Będzimin, ul. Główna 71, 09-300 Żuromin, tel. 23 685-62-67, 507-145-684, agromax@agromax.biz.pl, www.agromax.biz.pl

13317otbr-a-M

Ochrona kukurydzy przed chorobami i szkodnikami

Zaprawy nasienne

Początek wegetacji to niezmiernie ważny okres w rozwoju kukurydzy. W tym czasie, nowo założone plantacje są wysoce podatne na uszkodzenia powodowane przez czynniki pogodowe, organizmy szkodliwe, bądź niewłaściwie wykonywane zabiegi pielęgnacyjne.

dr hab. inż. Paweł K. Beres,
prof. nadzw., IOR – PIB TSD
w Rzeszowie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Głównie wynika to z tego, że zarówno kielkujące ziarniaki kukurydzy, jak również młode rośliny na początku wegetacji mają ograniczone możliwości obronne w sytuacji, gdy czynnik sprawczy wystąpi w dużym natężeniu.

Konkurują o zasoby i powodują szkody

Bardzo ważną, lecz nie zawsze należycie docenianą grupą zagrażającą kukurydzy w okresie wiosennym są agrofagi tj. chwasty, choroby i szkodniki. Już niemal w każdym gospodarstwie prowadzi się zwalczania chwastów, które jak wiadomo mogą zniweczyć cały trud włożony w uprawę — są lepiej dostosowane do warunków środowiska i konkurują z kukurydzą o te same zasoby tj. stanowisko, wodę, składniki pokarmowe oraz światło.

Z kolei choroby i szkodniki są niejako na uboczu, głównie z racji tego, że nie występują tak jak chwasty powszechnie co roku, a ich większa szkodliwość dotyczy głównie lokalne plantacje, a niekiedy cechuje się gradacjami tj. masowym pojawem co kilka lub kilkanaście lat (które z reguły są trudne do przewidzenia). Trzeba jednak zauważyć, że jeżeli już szkodniki bądź choroby wystąpią masowo, to mogą powodować bardzo duże szkody. To między innymi z ich powodu niekiedy słyszy się o konieczności wykonania wiosną przesiewów np. wskutek liczego pojawu drutowców, śmietki kielkówki, rolnic, ptaków, czy też dzików. Zdarzają się także epidemiczne pojawy choćby główki guzowatej kukurydzy skutkujące niekiedy porażeniem nawet do 100 proc. roślin.

W ukryciu rozwijają się w roślinach

Bezpośrednio na początku wegetacji, rośliny może opłacać kilkanaście gatunków grzybów patogennych odpowiedzialnych za pojaw kilku chorób, przy czym tylko kilka z nich ujawnia się w pierwszych tygodniach rozwoju kukurydzy, a inne w ukryciu rozwijają

się w tkankach i uwidaczniają niemal w pełni okresu wegetacji. W zdecydowanej większości przypadków pierwotnym źródłem porażenia jest zainfekowana gleba, resztki pożywnie kukurydzy bądź innych roślin zbożowych (źródło grzybów z rodzaju *Fusarium*), a niekiedy również porażony materiał siewny.

Jedną z najwcześniejszych pojawiających się chorób kukurydzy jest zgorzel siewek wywołwana przez grzyby z rodzaju *Fusarium* oraz *Pythium*. W zależności od terminu pojawu objawów chorobowych wyróżnia się tzw. zgorzel przedwiosnową oraz powschodową. Niekiedy zdarza się, że rośliny słabiej porażone przez zgorzel siewek nie zamierają, lecz nadal rosną (ale w wolniejszym tempie) w następstwie czego może w późniejszym czasie rozwinąć się na nich zgnilizna korzeni i zgorzel podstawy łodygi — jedna z najgroźniejszych chorób kukurydzy w Polsce wywołwana przez grzyby z rodzaju *Fusarium* mogące wytwarzać mikotoksyny, której pierwsze objawy uwidaczniają się od lipca lub sierpnia.

Drugą chorobą pojawiającą się od wiosny jest głównia guzowata kukurydzy wywołwana przez grzyb *Ustilago maydis*. W warunkach Polski patogen może rozwijać do trzech generacji w ciągu roku. Każda narośl jest wynikiem oddzielnej infekcji, gdyż głównia guzowata nie powoduje systemicznego porażenia rośliny.

Na niektórych plantacjach może w okresie wiosennym dojść do porażenia młodych roślin kukurydzy przez grzyb *Sphacelotheca reiliana*, który jest odpowiedzialny za rozwój główki pyłacej kukurydzy. Patogen lokuje się w stożku wzrostu młodych korzeni, a następnie rozrasta się międzykomórkowo wewnątrz rośliny i prowadzi do porażenia systemicznego. Głównia pyłaca kukurydzy choć nie pojawiała się powszechnie w kraju w ostatnich latach jest bardzo ważną chorobą głównie z dwóch powodów. Po pierwsze, jej zarodniki opadają do gleby zachowując zdolność do infekcji nawet przez okres 10 lat, co utrudnia jej zwalczanie, a po drugie, może ona

powodować poważne straty w plonach ziarna. Wykazano, że procent roślin porażonych na polu może odpowiadać procentowej obniżce wplonie, czyli im więcej roślin patogen opanuje, tym mniej ziarna plantator uzyska.

Dostępne zaprawy zwalczające choroby kukurydzy: Alios 300 FS (zgorzel siewek, głównia guzowata kukurydzy, głównia pyłaca kukurydzy); Flowsan FS (zgorzel s.); Maxim XL 034,7 FS (zgorzel s., głównia g. k.); Sarox T 500 FS (zgorzel s.); Vitavax 200 FS (zgorzel s., głównia g. k.) — zgodne z rejestrem środków ochrony roślin MRiRW (stan na 13.01.2017 r.)

Zanim zasiejesz są już na polu

Obok wymienionych chorób, w okresie wiosennym plantacjom kukurydzy zagrażają również szkodniki. Niektóre z nich znajdują się na polu uprawnym zanim jeszcze dojdzie do wysiewu ziarna. Inne natomiast uaktywniają się po siewach uszkadzając bądź to kielkujące ziarno bądź już młode rośliny kukurydzy.

Pośród wielu gatunków pojawiających się bezpośrednio na początku wegetacji, największą uwagę zwraca się na szkodniki glebowe, do których należą: drutowce, pędraki, zimujące rolnice, a także w monokulturach kukurydzy — larwy stonki kukurydzianej wyłęgłe z zimujących jaj. Część z tych szkodników, a zwłaszcza rolnice może również podgryzać łodygi prowadząc do „ścięcia” roślin. W większości przypadków wizualne uszkodzenia kukurydzy powodowane przez poszczególne szkodniki glebowe są do siebie podobne, stąd też w celu identyfikacji sprawcy bardzo ważny jest sukcesywnie prowadzony monitoring obejmujący analizę gleby i systemu korzeniowego.

Obok szkodników glebowych, wiosną dodatkowo na zasiewy kukurydzy mogą natlać/przechodzić gatunki migrujące z innych roślin m.in. ploniarka zbożówka, śmietka kielkówka, mszyce, wciornastki, ptaki, dziki i inne.

Dostępne zaprawy zwalczające szkodniki kukurydzy: Mesurol 500 FS (ploniar-

Pierwsza generacja główki guzowatej kukurydzy Fot. Paweł K. Beres

ka zbożówka); Flowsan FS (ptaki); Korit 420 FS (ptaki); Mesurol 500 FS (ptaki) — zgodne z rejestrem środków ochrony roślin MRiRW (stan na 13.01.2017 r.).

Ważne obserwacje z lat wcześniejszych

Jak można zatem zauważyć, kukurydza już na samym starcie wegetacji musi mierzyć się z wieloma gatunkami szkodliwymi. Nie wszystkie oczywiście występują powszechnie w całym kraju w dużym nasileniu, gdyż bardzo często na ich liczebność w danym roku wpływa pogoda, zastosowane uproszczenia agrotechniczne, stanowisko przeznaczone pod uprawę wraz z otaczającą go architekturą krajobrazu, czy też wykonane zabiegi pielęgnacyjne.

Z uwagi na to, że pojaw niektórych wczesnowiosennych chorób i szkodników może stanowić zagrożenie dla późniejszej wysokości oraz jakości plonów kukurydzy, podejmuje się działania ograniczające ich liczebność. Jedną ze stosowanych tu metod oprócz zabiegów niechemicznych jest używanie zapraw nasiennych. Zaprawy z punktu widzenia ochrony środowiska dobrze wpisują się w koncepcję integrowanej ochrony roślin, gdzie preparaty chemiczne powinny być stosowane w ostateczności, w oparciu o analizę zagrożenia danym gatunkiem. Stąd też bardzo ważne w takim przypadku są obserwacje monitoringowe z lat wcześniejszych wskazujące jakie gatunki szkodliwe zagrażały roślinom wiosną. Dodatkowa

znajomość cyklu rozwojowego agrofagów pozwala przewidywać terminy ich pojawu i ryzyko większej liczebności.

Warto wskazać konkretne potrzeby

Aktualnie niemal cały dostępny na rynku kwalifikowany materiał siewny kukurydzy jest już ogólnie zaprawiany przez producentów lub dystrybutorów materiału siewnego jedną z wymienionych zapraw fungicydowych. Ponadto pojawia się już na rynku ziarno ogólnie zaprawione przeciwko chorobom i szkodnikom (głównie chodzi o ptaki), dzięki czemu plantator otrzymuje profesjonalnie i kompleksowo zabezpieczony materiał siewny. Ponieważ jednak stosowanie zapraw przeciwko szkodnikom nie jest jeszcze standardem, stąd też na etapie składania zamówienia na wybraną odmianę można złożyć zapytanie o możliwe jej dodatkowe zaprawienie odpowiednim preparatem. Jeżeli sprzedawca nie oferuje takiej możliwości, to na rynku istnieje wiele firm zajmujących się usługowym zaprawianiem materiału siewnego z wykorzystaniem wysokiej klasy preparatów (należy pamiętać o tym, że jakość procesu zaprawiania decyduje o późniejszej skuteczności preparatu). Również w sytuacji kiedy plantator stwierdzał na swoim polu w ostatnich latach np. pojaw główki guzowatej lub główki pyłacej i chce się zabezpieczyć przed ich ewentualnym pojawem w 2017 roku, to może na etapie składania

zamówienia na zakup ziarna siewnego poprosić o jego zaprawienie takim środkiem, który ogranicza pojaw konkretnej choroby.

Uwaga na sfałszowane zaprawy

W sytuacji kiedy gospodarstwo dysponuje czystym ziarnem kukurydzy, to również należy rozważyć jego zaprawienie. Należy tu jednak wziąć pod uwagę, że część preparatów wymienionych w tabelach nie jest dostępna w handlu detalicznym, a jedynie w jednostkach zajmujących się usługą profesjonalnego zaprawiania nasion. Jeżeli nie ma możliwości oddania takiego ziarna do wyspecjalizowanej firmy, a gospodarstwo dysponuje własną zaprawiarką to należy pamiętać o jak najdokładniejszym pokryciu ziarniaków preparatem w ściśle odmierzonych dawkach jakie są zalecane.

W dobie nasilającego się procederu fałszowania środków ochrony roślin należy pamiętać o tym żeby preparaty kupować w sprawdzonych punktach handlowych. Należy bacznie sprawdzać opakowania produktów i zamieszczane na nich zabezpieczenia (np. hologramy), w tym należy wystrzegać się podejrzanych promocji, gdy cena preparatu jest wyjątkowo niska. Dzięki ofercie internetowej wielu sklepów zaopatrujących rolnictwo zawsze jest możliwość porównywania cen preparatów, co ułatwia później wychwycenie podejrzanych okazji.

Pełna wersja artykułu na www.rolniczeabc.pl

WE DWOJE

Jak zamieścić swój anons lub wysłać list? Wystarczy wypełnić i wysłać zamieszczony poniżej kupon, w którym należy napisać hasło ogłaszającego się (np. KAWALER Z MAZUR) i numer rubryki. W tym wydaniu jest to numer 66/2017. Należy też pamiętać, by do listu załączyć znaczek pocztowy za 2 zł. Ogłoszenia są bezpłatne, ale muszą być napisane na kuponie zamieszczonym poniżej. Listy związane z naszą rubryką, należy wysłać na adres redakcji: „Rolnicze ABC”, ul. Tracka 5, 10-364 Olsztyn, z dopiskiem: We dwoje. W razie pytań zapraszamy do kontaktu telefonicznego pod numerem 89 539 76 48. Następne wydanie kącika matrymonialnego w „Rolniczym ABC” 8 lutego 2017 roku. **Jadwiga Gliniewicz**

Droży Czytelnicy, rubrykę naszą dedykujemy wszystkim poszukującym swojej drugiej połowy wśród osób mieszkających lub chcących zamieszkać na terenach wiejskich.

♂ Panowie

WE DWOJE NR 66/2017

PANOWIE 31-45 LAT PO TRZYDZIESTCE

Poznam panią w wieku do 40 lat, bez nałogów, o zainteresowaniach ogólnych, szczupłą. Cel — stały związek.

AKTYWNY
(38/79) Szczupły, wolny, samotny, towarzyski, aktywny optymistą, lubi jazdę motorem, zbieranie grzybów latem, pozna sympatyczną panią.

MILEY 40-LATEK
Wysoki, po przejściach, obecnie przebywający w zakładzie karnym, poszukuje bratniej duszy, na początek serdecznej przyjaciółki w zbliżonym wieku. Proszę nie kieruj się tym gdzie jestem i daj mi szansę.

PANOWIE W WIEKU 46-60 LAT Z OKOLIC PURDY

Wolny, samotny, bez zobowiązań, pracujący, pozna panią w wieku 46 lat, której dokucza samotność i pragnie, spokojnego życia we dwoje.

NIEZALEŻNY
47-letni wdowiec, niedosłyszący, wychowujący dwójkę dzieci 14 i 18 lat, pozna panią w wieku do 46 lat, z okolic Olsztyna, też niedosłyszącą. Jestem niezależny finansowo i mieszkaniowo. Cel — stały związek.

WODNIK
(po 50) Niezależny materialnie, bez zobowiązań, niepalący, szuka bratniej duszy

na dobre i na złe, czulej partnerki, która potrafi kochać i chce być kochaną.

ZARADNY
55-letni, wolny, lubi wszystko co piękne, pozna panią szczupłą, w wieku do 53 lat. **PO PIĘCDZIESIĄTKĘ**
Niezależny finansowo i mieszkaniowo, bez nałogów, nie szukam przygód lecz stałego związku. Jestem na emeryturze.

WOLNY
(55/183/90) Poszukuję bratniej duszy, prawdziwej przyjaciółki opartej na szczerości i zaufaniu, nie szukam przygód, poznam panią uczciwą i szczerą. **Z MAZOWSZA**
Samotny, bez rażących nałogów, pozna drugą połowę, niematerialistkę. Jestem osobą spokojną. Pragnę spotkać panią, w wieku do 46 lat, która poważnie myśli o założeniu rodziny. Posiadam warsztat samochodowy i uprawiam ziemię.

ADAM
(57/180/80) Jestem wdowcem, poznam szczupłą, zadbana panią z wyższym wykształceniem, z okolic Olsztyna.

ROMANTYCZNY
Lubię podróże, kwiaty, drzewa i samotność we dwoje. Mam pracę, dom, niezależność, więcej zalet niż wad, poznam szczupłą, zadbana panią z okolic Olsztyna, o zbliżonych upodobaniach.

WESOŁY WDOWIEC
60-letni wdowiec, bez nałogów, niezależny finansowo, z własnym mieszkaniem,

pozna panią w odpowiednim wieku. Cel — stały związek.

PANOWIE POWYŻEJ 60 LAT ZADBANY

(61/172/85) Bez nałogów i zobowiązań, niezależny finansowo i mieszkaniowo, zmotoryzowany, zadbany, kulturalny, czuły, zaradny, z poczuciem humoru, z okolic Olsztyna, pozna panią w swoim wieku.

MARIAN
62-letni, prawdomówny, o wzroście 174 cm, bez nałogów i zobowiązań, wykształcenie średnie techniczne, rozwiedziony, domator, poznam zadbana panią do lat 60, zmotoryzowaną, mam prawo jazdy. Cel — stały związek.

ROZWIEDZIONY Z MAZUR
Jestem bardzo samotny, poznam panią do lat 65. Cel — stały związek.

ZARADNY
(64/164) Wdowiec, młody wygląd, zadbany, bez nałogów, zmotoryzowany, poznam panią do 55 lat, szczupłą, zaradną, bez nałogów.

BARAN
(66/172/84) Poznam panią, która pragnie poznać pana inteligentnego, o dobrym sercu, zdolnego, jestem emerytem, niepalącym, zdrowym, rozwiedzionym, pani może być z Ostródy lub okolic.

Z OKOLIC ŚWIĘTAJNA
Samotny wdowiec, po siedemdziesiątce, niezależny finansowo i mieszkaniowo, poznam panią do lat 72, wdowę, najchętniej z okolic Szczytna lub Olsztyna.

ceniącą kulturę osobistą, uczciwość, wierność, z wyższym wykształceniem, pragnie poznać wolnego pana, o dobrym sercu, do lat 70, chętnie wdowca, bez nałogów, zmotoryzowanego, niezależnego. Cel — stały związek.

DOMATORKA
Uczciwa wdowa, na emeryturze, spokojnego charakteru, bez nałogów, z nadzieją na lepsze niesamotne życie, poznam pana w wieku do 70 lat. Cel — przyjaźń na dobre i na złe.

PRACOWITA
61-letnia, bez nałogów i zobowiązań, niezależna finansowo i mieszkaniowo, spokojna, pracowita, samotna wdowa, uczciwa, opiekuńcza, pozna wdowca. Cel — stały związek.

(57/164) Szczupłą, o dobrym sercu i milej aparycji, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna pana uczciwego, wysokiego, kulturalnego, zmotoryzowanego i nie nadużywającego alkoholu, w wieku 57-65 lat.

PANIE POWYŻEJ 60 LAT SZCZUPŁA

(61/158) Wdowa, blondynka, pozna miłego, inteligentnego i zmotoryzowanego pana, po 60 roku życia, dobrego przyjaciela na dobre i na złe.

WDOWA EMERYTKA
66-letnia, lubiąca przyrodę i spacerować, pozna pana do 70 lat, bez nałogów. **ROMANTYCZKA**
Niezależna, sympatyczna emerytka,

♀ Panie

PANIE 46-60 LAT

KOZIOROŻEC
(51/164) Gospodarna, bez nałogów, uczciwa, niezależna finansowo i mieszkaniowo, pozna pana kulturalnego, odpowiedzialnego w wieku 50-65 lat. Numer telefonu przyspieszy kontakt.

POGODNA
56-letnia, niezależna mieszkaniowo i finansowo, bez nałogów, z poczuciem humoru, szczupłą, poznam pana niezależnego mieszkaniowo i finansowo, nie szukam przygód.

WDOWA Z MAZOWSZA
57-letnia wdowa, uczciwa i szczerą, pozna dobrego i poważnie myślącego wdowca. Cel — stały związek. **NIEKONFLIKTOWA**

Nr 66/2017

hasło

imię i nazwisko.....

adres.....

nr PESELrok urodzenia.....

treść zgłoszenia (maksimum 30 słów).....

Powyższe dane do wiadomości redakcjiwłasnoręczny podpis.....

WE DWOJE • REKLAMA 7r

REKLAMA

PRZEDSEZON VÄDERSTAD 2017*

ATRAKCYJNA OFERTA FINANSOWANIA FABRYCZNEGO
PROMOCJA TRWA DO 31.01.2017

NIE PRZEGAP OKAZJI I ZYSKAJ DODATKOWO 6%

SZCZEGÓŁY U PRZEDSTAWICIELI HANDLOWYCH POD NUMERAMI: 509 863 570, 600 238 202

AGROSERWIS Sp. z o.o.
Nowa Wieś 1B, 14-400 Pasłęk
www.agroserwis-paslek.pl

VÄDERSTAD Sp. z o.o.
ul. Jakubowska 35, 62-045 Pniewy
www.vaderstad.com

* PROMOCJA DOTYCZY WSZYSTKICH MASZYN Z WYŁĄCZENIEM WAŁÓW ROLLEX

Ogłoszenia Drobne

zwierzęta hodowlane

KUPIĘ jałowki i byczki do hodowli od 200kg do 400kg, 503-605-056

produkty rolne

KUPIĘ słomę w belach, 500-237-803.

inne

KUPIĘ: ZBOŻA paszowe, konsumpcyjne, tel. 606-505-511

SALETRA: Canwil; Mocznik; Nawozy NPK; Niemiecka Kreda Granulowana; Wapno NORDKALK; Nawozy sadownicze, ogrodnicze; Materiał Siewny TOP FARMS AGRO; BARENBRUG; Pasze, dodatki paszowe. Firma BAZI, 89/519-16-14; 605-780-852.

NAJLEPSZE PRODUKTY

możliwe
dzięki polskim
rolnikom

Agrifirm Polska to producent
wysokiej jakości pasz, głównie dla
drobiu, trzody chlewnej i bydła.

Oferujemy:

- pasze pełnoporcjowe, koncentraty i premixy
- prosiaki
- tucz kontraktowy
- kompleksowe doradztwo w zakresie zarządzania na fermie

Nasze zakłady produkcyjne
zlokalizowane są w:

W celu uzyskania szczegółowej
oferty prosimy o kontakt:

+ 48 61 293 19 70
biuro@agrifirm.pl
www.agrifirm.pl

droga do sukcesu

Stabilizacja na koniec roku

Koniec roku 2016 przyniósł kolejną poprawę notowań na rynku zbóż. Po umocnieniu cen skupu w listopadzie 2016 roku, w grudniu po wahaniach uzyskano na rynku krajowym dalszy wzrost cen podstawowych zbóż.

mgr inż. Robert Stopa,
WMOBR w Olsztynie
rolniczeabc@rolniczeabc.pl

Zmiany notowanych cen były na tyle duże, że ich wzrost jest odczuwalny.

Dobra sytuacja w obrocie ziarnem zbóż

Wśród zbóż konsumpcyjnych duży wzrost odnotowało żyto, natomiast pszenica utrzymywała się na stabilnym poziomie z listopada. Wg Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi ceny pszenicy wyniosły około 659,76 złotych za tonę, oznacza to minimalny spadek rzędu 0,29 proc. w porównaniu do cen z końca listopada 2016 roku. Porównanie z cenami sprzed roku wykazuje, że jest to wartość o 2,92 proc. niższa od ceny z analogicznego okresu 2015 roku.

Notowane w systemie informacji rynkowej na koniec roku ceny skupu żyta konsumpcyjnego wyraźnie wzrosły — oferowano 565,69 zł/t. Jest to odpowiednio 5,53 proc. więcej niż przed miesiącem, a porównanie do roku 2015 wskazuje, że cena z końca grudnia 2016 roku jest wyższa o 3,48 proc.

Ceny zbóż paszowych też do góry

Ostatni miesiąc 2016 roku przyniósł również dalszy wzrost cen skupu zbóż paszowych. Jedynym odstępstwem jest sytuacja w skupie owsa.

Srednie ceny skupu kukurydzy osiągnęły poziom 615,79 zł/t, a więc są wyższe o 3,02 proc. niż w listopadzie. Uzyskana cena jest w dalszym ciągu o 10,79 proc. niższa od ceny płaconej rok wcześniej.

W przypadku jęczmienia paszowego osiągnięcie w skupie średniej ceny 599,46 zł/t oznacza największy wzrost wśród zbóż wynoszący 6,67 proc. W porównaniu do końca roku 2015 ziarno tego zboża jest jednak ciągle tańsze o 3,43 proc.

Wśród zbóż paszowych jedyny spadek średnich cen płaconych w skupie zanotowano w przypadku owsa. Wartość 508,90 zł/t jaką osiągnięto na koniec grudnia oznacza spadek miesięczny wynoszący 6,41 proc. Pogłębiła się również różnica w ce-

nach w porównaniu z końcem roku 2015 — osiągnięta cena jest o 4,42 proc. niższa.

W grudniu na rynkach europejskich w cenach podstawowych zbóż konsumpcyjnych dominowały tendencje porównywalne ze zmianami zachodzącymi na rynku krajowym, czyli niewielkie wzrosty albo stabilizacja cen. Efektem osiągnięciem w większości krajów UE są ceny porównywalnie wyższe niż notowane w Polsce.

Wartość ziarna rzepaku nadal rośnie

Opublikowany 21 grudnia 2016 r. „Wynikowy szacunek głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych w 2016 roku” na podstawie wstępnych wyników badania struktury gospodarstw rolnych ocenia, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem w bieżącym roku zmniejszyła się w porównaniu do roku ubiegłego o około 13 proc. i wynosi ponad 0,8 mln ha. Tegoroczne zbiory rzepaku i rzepiku szacuje się na blisko 2,2 mln t, tj. o około 20 proc. mniej od tych z 2016 roku.

Z oceny przeprowadzonej przez rzeczoznawców terenowych GUS wynika, że plantacje rzepaku i rzepiku ozimego średnio w kraju oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego. Oceny plantacji wahały się od 3,0 stopnia kwalifikacyjnego w województwie opolskim do 4,1 w województwach: małopolskim i śląskim.

Znotowań ZSRIR MRiRW wynika, że na koniec grudnia cena skupu nasion rzepaku kształtowała się na poziomie 1 858 zł/t. Jest to cena o 2,31 proc. wyższa niż w listopadzie, gdy wynosiła 1 816,00 zł/t. Również porównanie z ceną sprzed roku wykazuje różnicę na plus wynoszącą 16,56 proc.

Zmiana w skupie żywca wieprzowego i kurzego

Ostatni miesiąc 2016 roku przyniósł dalszy wzrost cen skupu żywca wołowego oraz brojlerów drobiowych. W przypadku cen skupu mięsa wieprzowego i indyczego odnotowano spadki.

W grudniu ceny na mięso wieprzowe spadły z 5,08 do 4,87 zł/kg masy poubojowej cieplej. W tym przypadku spadek w skali miesiąca wyniósł aż 4,11 proc., jednak cena ta

jest wyższa o 26,16 proc. w porównaniu do analogicznego okresu roku 2015 (3,86 zł/kg masy poubojowej cieplej).

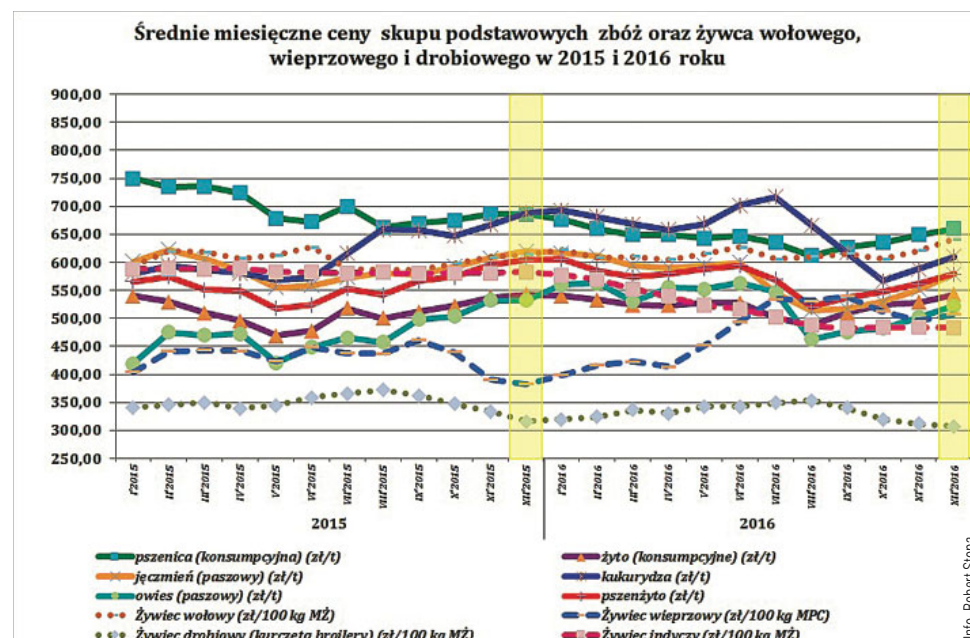
Także w cenach płaconych w skupie za żywca indyczego na koniec roku odnotowano dalszy nieznaczny spadek. Notowania średniej ceny w wysokości 4,82 zł/kg wagi żywej są o 0,31 proc. niższe niż na koniec listopada i o 17,19 proc. niż w roku 2015.

W skupie brojlerów kurzych, jak już wcześniej wspomniano odnotowano zmianę trendu i wzrost cen skupu. Na koniec grudnia cena za 1 kg wagi żywej tych ptaków wynosiła 3,10 zł i jest o 1,37 proc. wyższa niż na koniec listopada. Cena z końca roku 2015 jest jednak w dalszym ciągu niższa o 3,99 proc. niż cena notowana w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Notowania cenowe w skupie mięsa wołowego w grudniu również wzrosły z poziomu 6,35 do 6,51 zł/kg wagi żywej, oznacza to cenę wyższą o 2,56 proc. Cena ta w porównaniu do ubiegłego roku jest wyższa o 4,13 proc.

Pogorszenie notowań w skupie jaj

Grudzień przyniósł zmiany w tendencjach kształtowania się cen skupu jaj spożywczych. Średnia cena to 34,93 zł/100 sztuk, co oznacza spadek o 5,35 proc. w skali miesiąca, ale w porównaniu do ubiegłego roku uzyskiwane średnie ceny są wyższe o 0,30 proc. Jak wcześniej zaznaczono wzrosty cen dotyczą wszystkich kategorii wielkości. Natomiast największy spadek odnotowano w najmniejszej klasie „L”. Wynosi on 8,36 proc. — z 38,30 do 35,10 zł/100 szt. W pozostałych kategoriach wielkościowych odnotowano nieco niższe spadki wartości cen

mieszczące się w zakresie od 3,19 do 5,16 proc.

Stabilnie w produktach mleczarskich

W grudniu 2016 roku w Polsce i na rynkach europejskich odnotowano stabilizację cenową w obrocie tłuszczem mlecznym oraz niewielką tendencją wzrostową kształtowaniu się cen obrotu mlekiem w proszku. W przypadku obrotu masłem konfekcjonowanym cena notowana w ZSRIR MRiRW co prawda zmalała z 19,81 zł/kg na koniec listopada do 19,78 zł/kg w notowaniach na koniec roku 2016. Cena masła oferowanego w blokach w tym samym

okresie obniżyła się z 19,05 do 19,03 zł/kg. Są to spadki odpowiednio o 0,17 proc. i 0,09 proc. na przestrzeni miesiąca. W odniesieniu do analogicznego okresu sprzed roku cena na masło konfekcjonowane wzrosła o 45,29 proc., natomiast na masło w blokach o 54,41 proc.

Ceny oferowane na rynku za odtłuszczone mleko w proszku podlegały dalszej tendencji wzrostowej. Za kg tego produktu na koniec grudnia oferowano 8,81 zł, a więc o 4,48 proc. więcej niż miesiąc wcześniej, natomiast za pełne mleko w proszku płacono 11,74 zł/kg a więc o 0,62 proc. więcej niż przed miesiącem. W porów-

naniu do końca roku 2015 roku mleko pełne podrożało o 20,76 proc., a odtłuszczone o 20,06 proc.

Cena rzepaku na koniec grudnia osiągnęła wartość 1 858 zł/t.

To o 2,31 proc. więcej niż na przełomie listopada i grudnia i o 16,56 proc. więcej niż w roku 2015.

Notowania cenowe jaj spożywczych w skali miesiąca i roku

Klasa wielkości	Cena z końca grudnia 2015 zł/100 szt.	Cena z końca listopada 2016 zł/100 szt.	Cena bieżąca i dynamika zmian		
			zł/100 szt.	zmiana do XII.2015 (%)	zmiana do XI.2016 (%)
S	28,89	31,00	29,40	1,76	-5,16
M	33,19	34,50	33,40	0,64	-3,19
L	35,76	38,30	35,10	-1,84	-8,36
XL	42,28	43,80	41,80	-1,13	-4,57
ŚREDNIO	35,03	36,90	34,93	-0,30	-5,35

Średnie ceny targowiskowe (w zł) na dzień 28.12.2016 r.

źródło: WMOBR

Targowisko/towar	Pszenica (dt)	Jęczmień (dt)	Pszenżyto (dt)	Ziemniaki (dt)	Jaja (szt.)	Prosięta (para)
Biskupiec	-	-	-	80 – 100	0,60 – 0,80	-
Elbląg	-	-	-	120	-	-
Elk	50 – 60	-	-	60 – 80	0,60 – 0,80	-
Giżycko	-	-	-	80 – 100	0,60 – 0,80	-
Olecko	60 – 70	-	50 – 60	60 – 80	0,60 – 0,80	-
Orneta	60	-	-	70	0,60	-
Pisz	-	-	-	60 – 80	0,60 – 0,80	-
Szczytno	-	-	-	110 – 130	0,40 – 0,60	-
GUS	73,86	67,94	63,66	79,29	-	342,34